

Jakelussa mainituille

Lausuntopyyntö: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kansalaisuuslain muuttamisesta

Sisäministeriössä on valmisteltu luonnos hallituksen esitykseksi, joka koskee kansalaisuuslain (359/2003) muuttamista. Nykyinen kansalaisuuslaki on tullut voimaan 1 kesäkuuta 2003. Tarkempia säännöksiä sisältyy valtioneuvoston kansalaisuudesta antamaan asetukseen (293/2013).

Perustuslain 5 §:n mukaan Suomen kansalaisuus saadaan syntymän ja vanhempien kansalaisuuden perusteella sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään. Kansalaisuus voidaan myöntää laissa säädetyin edellytyksin myös ilmoituksen tai hakemuksen perusteella. Suomen kansalaisuudesta voidaan perustuslain mukaan vapauttaa vain laissa säädetyillä perusteilla ja sillä edellytyksellä, että henkilöllä on tai hän saa toisen valtion kansalaisuuden.

Kansalaisuuslakiin on valmisteltu pääasiassa säädöshuollollisia muutoksia tehdyn esiselvityksen ja siitä saadun lausuntopalautteen pohjalta. Säännöksiä on pyritty selkeyttämään ja ajantasaistamaan. Hallituksen esityksen luonnosta valmisteltaessa on huomioitu, että hallitusohjelmassa ei ole kansalaisuuden saamista tai menettämistä koskevia tavoitteita.

Lausunnonantajia pyydetään kiinnittämään huomiota erityisesti seuraaviin luonnoksen kohtiin:

- Opetus- ja kulttuuriministeriötä sekä Opetushallitusta pyydetään lausumaan erityisesti kielitaidon osoittamisesta.
- Lapsiasiavaltuutettua pyydetään lausumaan erityisesti lapsen määritelmästä ja lapsen kansalaisuuden saamisesta.
- Sosiaali- ja terveysministeriötä ja Valviraa pyydetään lausumaan erityisesti adoptiolapsen kansalaisuuden saamisesta.
- Pääesikuntaa ja siviilipalveluskeskusta pyydetään lausumaan erityisesti viranomaisten ilmoitusvelvollisuutta koskevan 40 §:n 3 momentin osalta.

Litteenä on myös luonnos valtioneuvoston kansalaisuudesta annettuun asetukseen ehdotettavista muutoksista.

Sisäministeriö pyytää jakelussa mainittuja toimittamaan lausuntonsa oheisista luonnoksista hallituksen esitykseksi ja valtioneuvoston asetukseksi **viimeistään 12 päivänä marraskuuta**. Lausunnon voi liittää valtioneuvoston yhteiseen asianhallintajärjestelmään (VAHVA), tai jos pääsyä järjestelmään ei ole, lausunto pyydetään toimittamaan sähköpostitse osoitteisiin kirjaamo@intermin.fi (5.10.2021 alkaen kirjaamo.sm@govsec.fi) ja maahanmuutto-osasto@intermin.fi (5.10.2021 alkaen maahanmuutto-osasto.sm@govsec.fi).

Hallituksen esityksen luonnoksen Ahvenanmaata koskevista osista on laadittu erillinen muistio, josta pyydetään erikseen lausuntoa Ahvenanmaan maakunnan hallitukselta.

1.10.2021

Lisätietoja antaa lainsäädäntöneuvos Tiina Sinkkanen, puh. 0295 488626, tiina.sinkkanen@intermin.fi (5.10.2021 alkaen tiina.sinkkanen@govsec.fi) ja erityisasiantuntija Hanna Pihkanen, puh. 0295 488256, hanna.pihkanen@intermin.fi (5.10.2021 alkaen hanna.pihkanen@govsec.fi).

Saadut lausunnot ja niistä laadittava yhteenveto julkaistaan valtioneuvoston verkkosivuilla (<http://valtioneuvosto.fi/hankkeet>), jossa ne ovat lausunnonantajien saatavilla. Hankkeen tunniste hankeikkunassa on SM032:00/2020.

Osastopäällikkö,
ylivohtaja

Minna Hulkkonen

Lainsäädäntöneuvos

Tiina Sinkkanen

Liitteet

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi kansalaisuuslain muuttamisesta
Luonnos valtioneuvoston kansalaisuudesta annettuun asetukseen ehdotettavista muutoksista perusteluineen

Jakelu

Ulkoministeriö
Oikeusministeriö
Valtiovarainministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Sisäministeriön poliisiosasto
Sisäministeriön rajavartiolaitos
Sisäministeriön kansallisen turvallisuuden yksikkö
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Eduskunnan oikeusasiamies
Ihmisoikeuskeskus
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Lapsiasiavaltuutettu
Digi- ja väestötietovirasto
Maahanmuuttovirasto
Opetushallitus
Suojelupoliisi
Valvira
Pääesikunta
Siviilipalveluskeskus
Korkein hallinto-oikeus
Helsingin hallinto-oikeus
Turun hallinto-oikeus
Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Itä-Suomen hallinto-oikeus
Vaasan hallinto-oikeus
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Suomen Asianajajaliitto

1.10.2021

Amnesty International Suomen osasto ry
UNHCR Northern Europe
Ihmisoikeusliitto
Etnisten suhteiden neuvottelukunta
Suomi-Seura ry
Pakolaisneuvonta ry
Kuurojen liitto ry
Kuuloliitto ry
Vammaisten maahanmuuttajien tukikeskus Hilma
Vammaisfoorumi

Tiedoksi

Ministeri Ohisalo
Kansliapäällikkö Pimiä
Valtiosihteeri Koskela
Erityisavustaja Kivinen
HKO/oikeudellinen tuki
Viestintäyksikkö
MMO esittelijät
hallituksenesitykset@vnk.fi